

Aansteken van de kaarsen

Welkom

Zingen “Goedemorgen, welkom allemaal”

288

Inleiding

Lieve mensen,

In het laatste overleg van de werkers en het dagelijks bestuur van onze kerkenraad zijn er o.a. dingen besproken die te maken hebben met **hoe en wat en wanneer** dingen gezegd worden in de dienst. En aan de dominee de mooie opdracht om er iets mee te doen en dat uit te leggen.

Iemand zei toen in het overleg: “Het is zo jammer, dat er pas laat tegen het einde van de dienst gelegenheid is om iets te vertellen over iemand die het moeilijk heeft of die iets moois heeft beleefd en daarvoor of iets anders een kaars aan te steken.”

En iemand anders zei: “Ik hoor mensen zeggen, dat het jammer is dat er in de Open Ruimte nauwelijks de kans is om stil te staan en in te gaan op de bijbellezingen en de preek, maar dat er direct allerlei mededelingen komen.”

Ik ben dankbaar voor deze kritische opmerkingen. Blijkbaar is het goed, om verschillende dingen beter tot hun recht te laten komen door kleine veranderingen. En we gaan gewoon kijken hoe dat bevalt.

1. Direct na het zingen van het 2^e lied, is er gelegenheid voor “**Met elkaar delen**” en een kaars aan te steken voor iets wat je zorgen maakt of juist blij. Zo kan direct aan het begin van dienst uitgesproken worden wat ons bezighoudt.

2. In de “**Open Ruimte**” kan gereageerd worden op de bijbellezingen en de uitleg in de preek. En als er niets gezegd wordt en het alleen stil is, is dat ook oké.

3. En aan het einde van de dienst bij “**Mededelingen**” is er plek om kort te vertellen wat er gebeurd is of wat in de komende week gaat gebeuren: een bijzondere activiteit in onze gemeente of zo. Dan komt alles tot zijn recht en op zijn plek, denk ik.

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw houdt in eeuwigheid;
die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft als een goede vriendin of vriend
en van Jezus Christus, die ons voorgaat als een zorgzame herder
door de Heilige Geest, die ons steunt en uitdaagt als een wijze lerares. Amen.

Aandacht voor de kinderen

Zingen “Wij leven van de wind”

687 (alle3)

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

Gebed

God,
U weet wat ons raakt en wat ons bezig houdt, wat ons verdrietig en wat ons blij maakt.

We bidden daarvoor en we steken kaarsen aan om daaraan te denken – aan mensen in onze omgeving en ook elders in de wereld die getroffen zijn door rampen in hun leven – kleine rampen, maar ook zware rampen – zoals in Spanje, in landen waar oorlog is.

God,
Vervul ons ook vandaag met uw positieve kracht, uw goede bemoedigende Geest, zodat we beter opgewassen zijn tegen de negatieve krachten en kwade geesten die ons bedrukken en ons verleiden tot kwade gedachten.

Laat ons niet de moed en de vreugde verliezen, want U bent bij ons en U blijft bij ons.
Schenk ons de openheid om echt te luisteren naar uw Woord. En geef ons de houding van Jezus Christus, die ons met U en met elkaar verbindt. Amen.

Bijbellezing: Jesaja 58:6-12

Zingen “Het jaar neigt zich tot stille groet”

712 (alle 4)

Bijbellezing: 2 Korintiërsbrief 9:6-15

Zingen “Zaaien maaien, oogsten”

716 (alle 3)

Preek / overdenking

Lieve gemeente, mensen hier in de kerk bijeen en via beeldscherm en livestream onzichtbaar aanwezig!

I.

Laat ik met een **klein verhaal** beginnen. Het is een verhaal dat me in zijn **eenvoud en wijsheid** aanspreekt.

Er was eens **klein meisje**, dat heel **angstig** en onzeker was.

Telkens als het **ochtend** werd en de zon opging, dacht ze al aan de **avond**, wanneer het weer **donker** zou worden. En wanneer ze iets **cadeau** kreeg, dan werd het meisje **verdrietig**, omdat zo'n cadeau **op** kan raken of **kapot** kan gaan.

Op een dag kwam een **boer** langs de weg hij zag het verdrietige meisje. "Waarom ben je zo stil en zo verdrietig? Waarom speel je niet met de andere kinderen?" vroeg hij. "Ach", antwoordde het **kind**, "dat kunt u toch niet snappen. Als ik met anderen ga spelen, dan houdt dat op een gegeven moment weer op. En dat maakt me **verdrietig**, want ik kan de tijd van plezier en **geluk niet vasthouden**."

De boer was diep **geraakt** over dat antwoord. Hij **begreep het** al te goed. - Maar hij had met de tijd in zijn leven het een en ander meegemaakt en geleerd. De boer had geleerd om **geduldig** te wachten, dieper **na te denken** en om **blij en dankbaar** te zijn. Het was niet gemakkelijk geweest om dat te leren en hij was er natuurlijk nog lang **niet klaar** mee.

De boer stapte van zijn wagen. "Kom eens hier. **Kijk 's wat ik voor je heb**." zei de boer. Hij nam een zak van de wagen en pakte uit de zak **twee handenvol graankorrels**. Daarmee vulde hij de handen van het meisje. Maar omdat de handen van de oude boer groter waren dan die van het meisje, vielen er **sommige korrels op de grond**.

Zo vergingen er enkele maanden. En **weer kwam de boer langs**. Zijn wagen was vol geladen met schoven vol rijpe graanaren. "Dag meisje", zei hij, "vertel 's, **wat heb je met jouw graankorrels gedaan** die ik jou gegeven heb?" vroeg de boer. "Ik heb ze goed **vastgehouden, om ze niet te verliezen**." zei het meisje en strekte hem haar handen toe. Maar toen kwam er windvlaag en alles werd weggeblazen. Het kind begon te huilen: "Ziet u, nu ben ik weer **alles kwijt**. Ik doe ook altijd **alles verkeerd**."

De boer stapte van zijn wagen en zei: "Kom, ik wil je iets laten zien." Hij liep met het meisje naar de plek waar ze elkaar maanden geleden tegen waren gekomen. "Zie je wat er gebeurd is?" - "Ja, hier groeien mooie korenaren." "Juist. En dat komt van de graankorrels die uit je handen op de grond zijn gevallen - door de wind. Pas als de korrels op de grond vallen, **pas als je ze los kunt laten, kun je er nieuwe verkrijgen**. Pas als je weet dat de nacht bij de dag hoort, begrijp je dat er iets nieuws kan ontstaan en dan krijg je ook iets nieuws cadeau. De korrels die je uit handen geeft, daarvan heb je nu zoveel erbij gewonnen."

Eerst keek het meisje vol **onbegrip**, en dan in **verbazing**. - En toen klaarde haar gezicht op en begon ze te **stralen**. Ze begreep dat je geluk niet krampachtig kan vasthouden - in eigen handen, voor jezelf. Zij ging heen raapte de zaadkorrel op en zaaide ze in de grond en wachtte erop, wat er zou gebeuren. Zij genoot van de zon en van de regen. En zij **verheugde zich op de nieuwe oogst**, die elke keer weer anders uitzag. En ik kan me voorstellen dat zij **samen** met de andere kinderen kon **genieten** van elke nieuwe oogst. Een wereld was voor haar open gegaan.

II.

Dit gesprek en deze ontmoeting tussen de oude boer en het meisje doen me denken aan wat de **apostel Paulus** in zijn brief **aan de gemeente in Korinthe** schrijft.

Twee hele hoofdstukken (8-9) in zijn **2^e brief** aan deze gemeente in **Korinthe** wijdt Paulus aan een collecteoproep.

Hij wil namelijk deze gemeente aanmoedigen om geld te collecteren en te geven aan de eerste christengemeente in **Jeruzalem**. Blijkbaar ging het die gemeente niet goed, financiële crisis, misoogst of hongersnood. We weten het niet precies wat er aan de hand was. Dat doet er niet toe. Ze hadden in ieder geval **gebrek**. Ze hadden het moeilijk.

Ik vind het opmerkelijk hoe uitgebreid en hoe grondig Paulus over de collecte schrijft. Het gaat om de collecte in Griekstalige gemeenten van **niet-joodse** achtergrond voor de oudste christengemeente in Jeruzalem met leden van **joodse achtergrond**.

Dit was een **kans voor de jonge gemeenten in Klein-Azië om iets terug te kunnen geven aan de moedergemeente in Jeruzalem**. Want daar hadden ze heel veel aan te danken.

Weet u, zo gaat vaak ook **in families**: eerst geven en verzorgen onze ouders ons als kinderen. En later kunnen we iets aan hen teruggeven. Fijn als ouders dat accepteren. Dat is een **kwestie van wederzijds vertrouwen en solidariteit**, van geven en nemen.

Dat collecteproject van Paulus is ook zo'n kwestie van vertrouwen en solidariteit.

Blijkbaar is de collecte meer dan alleen **geldkwestie**. Paulus wil duidelijk maken, dat zijn collecteproject niet alleen veel met **geld**, maar ook veel met **geloof** en verbondenheid te maken heeft. Hij schrijft daar verschillende dingen en punten over:

1^e punt: *“Bedenk dit: wie karig zaait, zal karig oogsten; wie overvloedig zaait, zal overvloedig oogsten.”* (V.6)

Ik vind dat een gedurfde uitspraak – met hetzelfde beeld van zaaien en oogsten, weggeven en ontvangen als in dat verhaal van het meisje en de boer.

Met andere woorden: de leden van de christengemeente in Korinthe worden opgeroepen om risico's te nemen – weloverwogen risico's maar toch risico's. Kom op, wees niet krenterig maar zo vrijgevig mogelijk!

Maar wie zal garanderen dat je van wat je weggeeft nog iets terug zult zien?

Paulus gaat ervan uit en vertrouwt erop dat deze investering loont. Wie royaal geeft, zal ook royaal ontvangen. En Paulus blijft redelijk en realistisch.

Dat is het 2^e punt: *“Laat ieder geven zoals hij of zij zelf besloten heeft, zonder tegenzin of dwang, want God houdt ervan als er blijmoedig wordt gegeven.”* (V.7)

Geven is een zaak **van het hart**. Geven mag vanuit je persoonlijke vrijheid en je geweten, niet uit dwang of tegenzin, niet uit een slecht geweten. God is niet een God van de zure plicht, maar van de **blijmoedige gulheid**. Ik kan me voorstellen dat dit de gemeenteleden van Korinthe enorm **opgelucht** en tegelijkertijd **gemotiveerd** zal hebben. Want de meesten hadden het niet breed.

III.

3^e punt: Paulus onderstreept dat **God** in de eerste plaats **gever** is en **wij ontvangers** zijn van wat hij royaal geeft. – Dat vergeten we nogal eens.

Dit is de kern, de hoofdreden waarom we mogen delen en doorgeven wat wij hebben. Omdat we het immers **van God gekregen** hebben. Laten we dat meer en meer beseffen, dat wij altijd **eerst ontvangers van Gods gaven en dan pas gevers** zijn.

Als wij ons dat steeds in herinnering roepen, dan helpt ons dat om **bescheiden** te zijn over wat we hebben en daarvan **ruimhartig en blijmoedig** uit handen te geven, omdat het uiteindelijk van God komt.

4^e punt: Belangrijk is dat Paulus ook ruim aandacht besteedt aan het **doel** van het geven en delen. Hoezo is het zo belangrijk dat de Korintiërs de Jeruzalemse zusters en broeders helpen en met hen delen? En hoezo zouden **wij** anderen steunen en helpen die het minder hebben dan wij?

- Om er zelf een **goed gevoel** van te krijgen in plaats van een **slecht geweten**? – Een goed gevoel is mooi meegenomen.

- Of doen we het om een mooi bedankje of iets anders voor terug te krijgen? – Dat kan gebeuren, maar voor een bedankje - daar moet je het niet voor doen.

- Paulus noemt een heel **andere**, een verrassende **reden**, een zeer **belangrijke reden** om te geven en te delen. De reden is **dankbaarheid aan God**. En dat werkt zo van beide kanten.

Want als wij uit onze overvloed delen, is dat **niet tot meerdere glorie van onszelf** maar tot eer van God. De beste reden om te delen is, dat we God dankbaar zijn voor wat hij ons gegeven heeft aan zegeningen. De beste reden om met anderen te delen en weg te geven, komt uit een diepe **ethiek van blijmoedige dankbaarheid**. - Zusters en broeders, ons denken en doen is geworteld in de ethiek van dankbaarheid aan God.

Maar ook aan de kant van **hen die ontvangen** is het belangrijkste doel **dankbaarheid aan God**. Het kan niet ons doel zijn om mensen aan ons te binden, van ons afhankelijk te maken. Het hogere doel is dat zij samen met ons in staat zijn om God dankbaar te kunnen zijn en hem te loven.

Volgens Paulus is dan het **hoogste doel** bereikt: als mensen die geven en mensen die ontvangen diep **verbonden worden in de dankbaarheid aan God** en zo in die Geest samen kunnen leven.

Want het evangelie is voedsel voor onze ziel én voor ons lichaam, dagelijks brood.

Zo zijn onze collecten, onze ledenbijdragen, onze donaties aan goede doelen **niet alleen iets materieels, maar ook spiritueels**. Zij hebben niet alleen met delen van geld te maken, maar ook met delen van geloof.

Zo geldt de **oproep van Paulus** aan het einde van onze lezing uit de brief aan de Korintiërs **ook voor** ons vandaag, ook voor doopsgezinden in deze tijd: **“Laten we God danken voor zijn onbeschrijfelijk geschenk!”** (V.15) Amen.

Muziek

Open Ruimte

Wie wil iets inbrengen, iets toevoegen, iets zeggen over de bijbellezingen of de preek?

Gebod en Onze Vader

Laten we beginnen met persoonlijk gebed in de stilte.

...stilte...

Goede en trouwe God,

Wij nemen het vaak voor zo vanzelfsprekend, dat wij elke dag verzadigd worden en iets hebben om aan te trekken, een warme woning hebben en in vrede kunnen wonen.

Maak ons ervan bewust, zodat we het weten te waarderen en daarvoor kunnen danken.

Laat ons hen niet vergeten die dit missen:

Wij bidden voor hen die honger en dorst hebben en voor wie elke dag begint met de zorg om voedsel om te overleven.

Wij bidden voor de volwassenen en kinderen die uit hun huis zijn gevlucht en alles verloren hebben door het door geweld van oorlogswapens of door geweld van natuurrampen.

Wij bidden voor de mensen die zo veel verloren hebben: hun gevoel voor veiligheid, hun vertrouwen in hun leiders, hun hoop op de toekomst, de steun van vrienden en familie.

Wij bidden voor hen voor wie het leven chaos geworden is, omdat ze de rust, hun gezondheid, hun ritme kwijt zijn.

Laat ons zien, hoe wij solidair kunnen zijn voor mensen die nood zijn. En laat ons niet vergeten dat wij leven van uw genade en zegen.

God, laat ons de diepe waarde van dankbaarheid meer en meer leren. En geef dat we U dienen, door anderen blij en dankbaar te maken, zodat dankbaarheid ons met elkaar en met U verbindt.

Wij bidden nu samen tot U, zoals Jezus het ons voordeed:

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid	de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. AMEN.

Collecten + Mededelingen

Zijn er nog belangrijke mededelingen over wat er in de vorige week gebeurt is over wat in de komende week gebeurt?

Zingen "Wij moeten gaan"

Eva's lied nr. 17 (alle 3)

Zegen (samen)

Laten we aan het einde van de dienst elkaar en anderen Gods zegen meegeven voor de nieuwe week die vandaag begint

De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
-en geeft je vrede!

Zingen "Gezegend gaan we nu van hier...Amen"
= melodie van 273 "Loof God die zegent al wat leeft"

Zingenderwijs 57

Gezegend gaan wij nu van hier,
en God gaat met ons mee
en geeft ons moed en levenskracht,
zo gaan wij niet alleen.

Doven van kaarsen